

Referat for ekstraordinært møde i Lokale Trepert for Lillebælt/Jylland

Tidspunkt: fredag den 24. oktober 2025 kl. 12:30-16:00

Sted: Haderslev rådhus, Christian X's Vej 39, 6100 Haderslev – Bygning B, 2. sal, Mødelokale ”Haderslev”

Deltagere: Se sidste side

Dagsorden

- 1. Velkomst - godkendelse af dagsorden**
v. Carsten Leth Schmidt, Haderslev (suppleant for forperson)
- 2. Seneste status på omlægningsplanen**
v. Sabrina Ruzanski, Sekretariatsleder
 - a) Overblik over projekter og potentialer
 - b) Andel af landbrugsjord i omlægningsplanen
 - c) Andel projekter med overlap til natur
- 3. Drøftelse af omlægningsplanen**
- 4. Drøftelse af aftaletekst**
- 5. Præsentation af udkast til pressemeddelelse**
v. Sabrina Ruzanski, Sekretariatsleder
- 6. Evt.**
- 7. Opsamling og afrunding**
v. Carsten Leth Schmidt, Haderslev (suppleant for forperson)

Bilag 1. Oplæg af den 24.10.2025 fra Sabrina Ruzanski, Sekretariatsleder

1. Velkomst - godkendelse af dagsorden

Carsten Leth Schmidt, Haderslev (suppleant for forperson) bød velkommen til dette ekstraordinære møde i de lokale trepart Lillebælt/Jylland, som havde til formål sammen at få de sidste detaljer på plads i omlægningsplanen samt det tilhørende aftalenotat.

Dagsordenen blev godkendt.

2. Seneste status på omlægningsplanen

Generelt opdatering om arbejdet i Grøn Trepert

Sekretariatsleder genopfriskede kort grundlaget for omlægningsplanerne. En opgave i Grøn Trepert med formål at udarbejde en balanceret omlægningsplan, der tilgodeser klima, vandmiljø, skov, natur, biodiversitet og bæredygtig landbrugsdrift. Omlægningsplanen skal indfri kvælstof- og kulstofindsatsbehovene. Der er ikke bindende mål for skov og naturprojekter i 2025, men omlægningsplanen bidrager til at nå de nationale mål for skov og natur.

Der er blandt andet i TaskForce og til KL-mødet i Middelfart efterspurgt specifikke krav til skovrejsning og natur på treparts/kommune/kystvandoplandsniveau. Det er endnu ikke meldt ud om, det kommer.

Arbejdet med Grøn Trepert er fortsat under udvikling, og rammerne for indsatsen er stadig i bevægelse. Der afventes udmøntning af arealfonden, og der er netop bevilget akutpakke-midler til Knudedyb. En ny rammelov for markregulering er under høring, og den nuværende model er stadig under forhandling. Loven om natur og biodiversitet forventes at blive vedtaget i 2026, muligvis først til efteråret. Desuden afventes regeringens skovplan.

Rammer for indtegning af Naturpotentiale

Det som blev drøftet og konkluderet på mødet i Lokal Trepert Lillebælt/Jylland d. 29. september, er givet videre til teknikere:

- Indtegn naturpotentiale hen over andre projekter, hvor det giver mening og binder sammen
- Hver kommune vurderer om der kan indtegnes store, sammenhængende naturarealer (signaturprojekter) ind i omlægningsplanen
- Der blev besluttet, at der skal udarbejdes en aftaletekst, som skal agere følgebrev til omlægningsplanen. Aftaleteksten skal tydeligt beskrive:
 - hvad naturpotentialelaget indbefatter
 - de øvrige store, sammenhængende naturarealer, som den Lokale Trepert har til hensigt at arbejde målrettet med i 2026

Sekretariatsleder oplyste, at referat for 5. møde i Lokal Trepert Lillebælt/Jylland er under udarbejdelse. Ressourcerne er brugt på at sende informationer videre til teknikere samt udarbejde aftaletekster.

a) Overblik over projekter og potentialer

Omlægningsplanen blev gennemgået i MARS med neddyk i forskellige eksempler. Der er i øjeblikket indtegnet i alt 1.013 projekter og foreslåede skitseprojekter i Lokal Trepert Lillebælt/Jylland, hvilket dækker et samlet areal på 25.771 ha og et kvælstofreduktionspotentiale på 1.305 ton N. Dette tal er lidt højere end det reelle billede, da de skitseprojekter, der overlapper med andre lokale treparter/kystvandgrupper, i øjeblikket tælles med begge steder. Denne dobbeltoptælling forventes rettet i MARS med opdateringen den 24. november, så effekterne korrekt fordeles på de enkelte kystvandgrupper og ikke længere tælles dobbelt.

Der blev gennemgået status på kystvandgruppeniveauet. Det viste de forventede nedjusteringer i kvælstofindfrielse i Nordlige Lillebælt som følge af en kvalificering af minivådområdepotentialet. I Sydlige Lillebælt er de største ændringer resultatet af Sønderborgs kvalificering af projektskitserne efter afholdte lodsejermøder. I Lillebælt Snævringen har Kolding Kommune omtegnet tidligere ”øvrige” polygoner til blødere polygoner, som repræsenterer andre typer af virkemidler.

b) Andel af landbrugsjord i omlægningsplanen

Der blev redegjort for opgørelsen af andelen af landbrugsareal i omlægningsplanen, men med betydelige forbehold. Dels er opgørelsen udarbejdet på data pr. 3. oktober, idet det endnu ikke er muligt for brugere selv at udtrække data. Det forventes, at data kan trækkes af brugerne selv efter den 24. november. Dels skal udregninger tilrettes så det alene er arealet for omdrift i kommunerne, der er beliggende inden for Lokal Trepert Lillebælt/Jylland, der medregnes. Lige nu medregnes hele arealet for kommuner.

Sekretariatslederen vil sende en opdateret beregning hurtigst muligt. Det skal bemærkes, at naturpotentialet ikke er medtaget i beregningerne – kun projekter er inkluderet i opgørelsen.

c) Andel projekter med overlap til natur

DN takkede alle kommuner for at indarbejde mere naturpotentiale/kategori ind i omlægningsplanerne siden sidste møde.

Sekretariat leder oplyste at polygonerne, der viser naturpotentialer, er usynlige som standard og skal aktiveres for at blive synlige. Naturpotentialet fremgår heller ikke på kort til kommunalbestyrelserne, men vises i tabelform. Der vil også komme en overlapsanalyse, der vil identificere overlap med bl.a. eksisterende naturområder og indtegnede naturpotentialer.

Der blev spurgt om nettoarealet for ny natur, som i øjeblikket er i omdrift. Denne analyse kan desværre ikke nå at blive inkluderet i aftalenotatet, men den kan beregnes senere.

3) Drøftelse af omlægningsplanen

Der blev spurgt ind til ændringerne i omlægningsplanen siden sidste møde, hvor primært Sønderborg og Kolding har foretaget justeringer i deres skitseprojekter.

Der blev drøftet vigtigheden af kommunikation af skitseprojekter i omlægningsplanerne til berørte lodsejere. Det er lettere at kommunikere bløde streger (fx stiplede eller bløde projektgrænser). Lodsejere kan tage skitseprojekterne i kortene meget bogstaveligt og derfor kan de virke som værende meget endelige. Der blev opfordret til at man i kommunerne ser på kommunikation af kortmateriale til lodsejere.

Konklusion: Landbrug, DN og kommunerne arbejder tæt sammen om kommunikation til lodsejere.

Desuden blev følgende emner drøftet:

Ressourcer og kompetencer

Det blev drøftet, hvor ressourcerne til opgaven i 2026 skal komme fra. Det blev påpeget, at ikke alt arbejdet med projekterne kan finansieres gennem de eksisterende projektordninger. Derudover forventes der en fortsat planlægningsopgave, herunder opdatering af den dynamiske omlægningsplan samt videre arbejde med naturpotentialer. Der vil også være et betydeligt administrativt arbejde og behov for politisk betjening. Den ressourcebank, der skal løfte denne opgave, er ikke til stede, da der er et behov for kompetenceudvikling, herunder GIS-kompetencer, udbudskompetencer og kommunikationskompetencer.

Sekretariatslederen oplyste at ressourcespørgsmål samt kompetencespørgsmål er sendt indspil til KL, og der afventes svar. Politisk Forum for Arealudtag har ligeledes drøftet ressourcemangel, som også fremgår af barrierelisten.

Organisering omkring arbejdet med implementering af Grøn Trepert

Den lokale trepart var optaget af, hvordan man skaber gode arbejdsforhold for dem, der skal arbejde med implementering af Grøn Trepert. Der var et ønske om en mere ”simpel” organisering omkring arbejdet i kommunerne, således der ikke kører flere parallelle spor, fx kystvandråd, §17. stk. 4 - udvalg, grønne råd mv. Dette opmærksomhedspunkt blev senere indskrevet i aftalen om omlægningsplanen og vil potentielt blive drøftet yderligere i 2026.

Der blev også talt om, hvordan man på teknisk niveau kunne tænke i synergier og sammentænke flere små projekter i et vandløbssystem. Sekretariatslederen oplyste, at teknikkergruppen allerede er godt i gang med disse drøftelser.

Den Lokale Treparts opgave 2026

Der blev rejst spørgsmål om, hvilken rolle og hvilke opgaver de lokale treparter vil have fremadrettet i 2026. En forslag kunne være at bidrage med retningslinjer og vejledninger til implementeringen samt støtte det tværgående samarbejde på tværs af kommunegrænser. Sekretariatsleder oplyste, at dette netop nu er et emne under drøftelse i TaskForce.

4. Drøftelse af aftaletekst

Aftaleteksten, der følger omlægningsplanen, har to formål: at komme til enighed i Lokal Trepert Lillebælt/Jylland og agere følgebrev til principvedtagelsen i kommunalbestyrelser. Udkast til aftaleteksten blev gennemgået med opgaven i at lande en udgave, som alle kan stå bag. Dokumentet blev på mødet arbejdet igennem fra ende til anden. Der var gode drøftelser undervejs og enighed om det udarbejdede resultat.

Konklusion: Efter korrekturlæsning sendes aftalenotatet rundt til alle i Lokal Trepert Lillebælt/Jylland til endelig godkendelse på mødet den 28. oktober 2025.

5. Præsentation af udkast til pressemeddelelse

Et udkast til pressemeddelelse blev præsenteret. Der blev fra den lokale trepart anbefalet at bruge bløde formuleringer, fx fuld målopfyldelse uden alt for præcise data (der kan ændre sig). Det blev foreslået at have fokus på at omlægningsplanen er første skridt, et godt værktøj til kommende dialoger med lodsejere. Pressemeddelelsen udsendes af formandskommunen og kan med fordel deles af kommuner og organisationer på deres platforme.

Konklusion: Kontaktpersoner listet i pressemeddelelsen er dem, der bliver citeret i pressemeddelelsen (Forperson, DN og L&F). Pressemeddelelsen videreudvikles af formandskommunens kommunikationsafdeling med indspil fra DN og L&F, og udsendes til alle i Lokal Trepert Lillebælt/Jylland til endelig godkendelse på mødet den 28. oktober 2025.

6. Evt.

Ingen bemærkninger.

7. Opsamling og afrunding

Forperson for mødet takkede for et konstruktivt samarbejde og for den ekstra time, der blev afsat, for sammen at lande en omlægningsplan og aftalenotat hertil.

Deltagerliste

Kommune	Navn	Position
Hedensted	Lars Poulsen (✓)	(V) Udvalget for Vækst & Klima
	Marc Reseke (✓)	Klima- og Partnerskabskoordinator
Vejle Formandskommune	Søren Peschardt (afbud)	(A) Klima, Natur og Miljøudvalget
	Mette Højby Pedersen (✓)	Afdelingsleder Vand
Fredericia	Tommy Rachlitz Nielsen (afbud)	(C) Klima-, Energi- og Miljøudvalget
	Carsten Pedersen (✓)	Projektleder
Kolding	Jørn Chemnitz Kristiansen (afbud)	(F) Natur, Miljø og Klima
	Merete Valbak (✓)	Chef for Miljø og Grøn Omstilling
Haderslev	Carsten Leth Schmidt (✓)	(S) Teknik- og Klimaudvalget
	Marie Skødt (✓)	(A) Land- og Byudviklingsudvalget
Aabenraa	Erik Uldall Hansen (✓)	(A) Udvalget for Bæredygtig Udvikling
	Rasmus Andresen (afbud)	(V) Udvalget for Bæredygtig Udvikling
Sønderborg	Asger Romme Andersen (✓)	(Ø) Natur, Klima og Miljøudvalget
	Tina Callesen (✓)	Afdelingsleder
Billund	Deltager ikke	
Vejen	Deltager ikke	
DN	Kim Quist (✓)	Danmarks Økologiske Jordbrugsfond
	Birgitte Marcussen (✓)	Hovedbestyrelsesmedlem
L&F	Søren Laustsen (✓)	Bestyrelsesmedlem, Spiras
	Lars Schmidt (✓)	Afdelingschef, Spiras
NST	Inken Breum Larsen (afbud)	Skovrider, Trekantsområdet